

KULTŪRTELPA “MEŽOTNES BAZNĪCA”

Īss kopsavilkums par labo praksi

No grausta pārveidota baznīca par kultūras telpu. “Te ir tapis brīnums, kurš radīts lielā mīlestībā, atbildībā un apņēmībā. Te viss ir saistīts – pagātne, tagadne, nākotne un cilvēks.” (I. Lancmanis)

Labās prakses apraksts

Pirmā koka baznīca Mežotnē celta 1582. gadā pēc Kurzemes hercoga Gotharda Ketlera pavēles. Mūra baznīca ar pildrežģa konstrukcijas torni celta 17. gadsimta otrajā desmitgadē.

18. gadsimta beigās Mežotnes muižu savā īpašumā ieguva Krievijas carienes Katrīnas II mazbērnu audzinātāja Šarlote Līvena, kura finansēja jauna mūra torņa pārbūvi, kam pamati tika likti 1817. gadā un darbi turpinājās līdz 1821. gadam. Pēc pārbūves baznīca ieguva lielākus logus, mūra velves, fasāžu apdari un jaunu ampīra stila altāri ar divām gleznām.

Pirmā pasaules kara laikā baznīca tika sašauta un nodedzināta. Baznīca atjaunota un 1930. gadā no jauna iesvētīta. No jauna izgatavota visa iekārta – altāris, kancele, soli un ērģeļu luktas.

1944. gada septembrī, pēc bombardēšanas baznīcai sašāva torni, nodega jumts un sakristeja. Baznīcas iekārta gāja bojā pilnībā, saglabājās vien divi lietie zvani. 1960. gadā baznīcas ēkā tika ierīkota minerālmēslu noliktava – tika izlauztas torņa un draudzes telpas durvis, logi un ailas daļēji aizmūrēti, baznīcas ēkai izveidota lēzena jumta konstrukcija. Minerālmēslu noliktavu likvidēja 1990. gadā.

2019. gadā pārrobežu sadarbības programmas ietvaros ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu tika veikta Mežotnes baznīcas torņa pārbūve. 2021. gadā pēc 77 gadiem atjaunots baznīcas torņa jumta kupols un virs tā paceļas aptuveni

13 metru augsta smaile. Torņa galerijā 27 metru augstumā iespējams vērot Mežotnes apkārtni.

2022. gada 9. septembrī par kultūrtelpu pārdzimusi Mežotnes baznīca pilnvērtīgi vēra savas durvis vaļā apmeklētājiem.

Pārbūves process: 2019-2022

Baznīcas pieejamība: iepriekš piesakoties

Kopējās pārbūves izmaksas: ~1.08 milj. EUR

Panākumu apliecinājums (sasniegtie rezultāti)

Jaunizveidotā kultūras telpa tiek aktīvi izmantota – notiek izstādes, koncerti, telpas iespējams iznomāt arī privātiem pasākumiem. Katru gadu cilvēki apmeklē baznīcu. Tā ir kļuvusi par kultūras un atpūtas pasākumu centru, kas piesaista gan vietējos iedzīvotājus, gan tūristus, kā arī veicina vietas vispārējo kultūras un ekonomisko attīstību un izaugsmi.

Tornī ir izvietota pastāvīga ekspozīcija. Muzejs ir pieejams iepriekš piesakoties vai brīvdienās.

Potenciāls mācīties vai pārnest

Mežotnes baznīca pirms atjaunošanas bija pilnībā zaudējusi savu nozīmi kā reliģiska celtnē. Pateicoties pašvaldības iesaistei, baznīca vismaz vizuāli ir atguvusi savu kādreizējo izskatu, bet kultūrtelpas ienākšana tajā veicina cilvēku interesi arī no tālākām vietām.

Informācija par objektu

<https://www.youtube.com/watch?v=dXIg3QVsGZg&t=2s>

<https://sites.google.com/view/mezotnespilskaln/s/kult%C5%ABrtelpa-me%C5%BEotnes-bazn%C4%ABca?authuser=0>

<https://www.facebook.com/MezotnesBaznica/>

CULTURAL PREMISE “MEŽOTNE CHURCH”

Short summary of the practice

A church transformed from a ruin into a cultural space. “A miracle has been created here, created with great love, responsibility and determination. Everything is connected here – past, present, future and man.” (I. Lancmanis)

Detailed information on the practice

The first wooden church in Mežotne was built in 1582 by order of Gotthard Kettler, Duke of Courland. The stone church with a half-timbered tower was built in the second decade of the 17th century.

At the end of the 18th century, Mežotne Manor was acquired by Charlotte Lieven, the governess of the grandchildren of the Russian Empress Catherine II. She financed the reconstruction of a new stone tower, the foundations of which were laid in 1817 and work continued until 1821. After the reconstruction, the church gained larger windows, stone vaults, facade decoration, and a new Empire-style altar with two paintings.

During the First World War, the church was shot down and burned down. The church was renovated and re-consecrated in 1930. All the equipment was made from scratch – the altar, pulpit, pews and organ pipes.

In September 1944, after the bombing, the church tower was shot down, the roof and the sacristy burned down. The church equipment was completely destroyed, only two cast bells remained. In 1960, a mineral fertilizer warehouse was set up in the church building – the doors of the tower and the parish room were broken, the windows and openings were partially bricked up, and a flat roof structure was created for the church building. The mineral fertilizer warehouse was liquidated in 1990.

In 2019, the Mežotne church tower was rebuilt as part of the cross-border cooperation program with co-financing from the European Union. In 2021, after 77 years, the church tower's dome was restored and a spire approximately 13 meters high rises above it. From the tower gallery, at a height of 27 meters,

it is possible to observe the surroundings of Mežotne.

On September 9, 2022, the Mežotne Church, reborn as a cultural space, fully opened its doors to visitors.

Timescale: 2019-2022

Ongoing: YES

Resources needed: *Total work costs*
~1.08 million euros.

Evidence of success (result achieved)

The newly created cultural space is actively used – exhibitions, concerts are held, the premises can also be rented for private events.

It has become a hub for cultural and recreational activities, attracting both locals and tourists, and contributing to the place's overall cultural and economic development and growth.

The tower houses a permanent exhibition. The museum is open by appointment or on weekends.

Potential for learning or transfer

Before the renovation, the Mežotne Church had completely lost its role as a religious building. Thanks to the involvement of the municipality, the church has at least visually regained its former appearance, and the addition of a cultural space has increased people's interest even from further afield.

External website

<https://www.youtube.com/watch?v=dXlIg3QVsGZg&t=2s>

<https://sites.google.com/view/mezotnespilskaln/s/kult%C5%ABrtelpa-me%C5%BEotnes-bazn%C4%ABca?authuser=0>

<https://www.facebook.com/MezotnesBaznica/>

Select tags related to your practice

#heritage, #religiousheritage #mezotne
#mezotnesbaznica #kulturtelpa #bauskasnovads

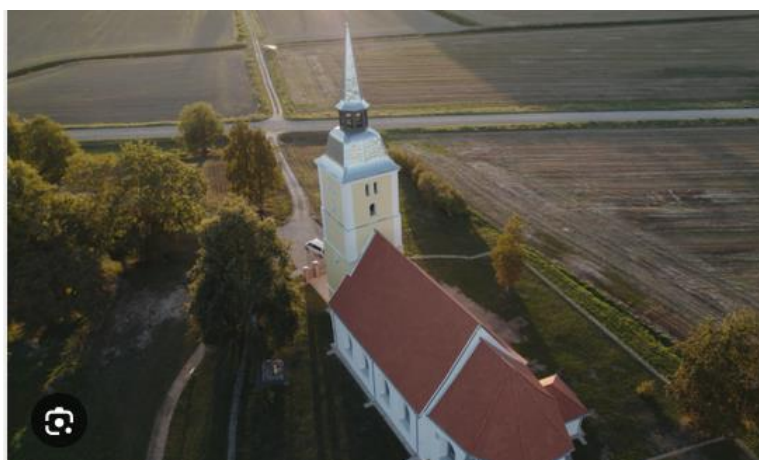

Foto avots/Photo source:

- <https://www.youtube.com/watch?v=dXIg3QVsGZg&t=2s>
- <https://sites.google.com/view/mezotnespilskalns/kult%C5%ABrtelpa-me%C5%BEotnes-bazn%C4%ABca?authuser=0>
- <https://www.facebook.com/MezotnesBaznica/>